

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123211602
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123211602.2

Uznesenie

Mestský súd Košice, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. B. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, toho času umiestnené v D. A. E. F. G. H. I., F. J., J. XXX, XXX XX J., deti matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X, I., t.č. bytom I. L. XXX a otca neuvedeného, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým:

I. Maloleté deti A. B. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX dočasne zveruje do starostlivosti D. A. E. F. G. H. I., Administratívna budova, J. XXX, XXX XX J., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/71/2023 o nariadení ústavnej starostlivosti.

II. Ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.7.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti A. B. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX (ďalej len „maloleté deti“) do starostlivosti D. A. E. F. G. H. I., F. J., XXX XX J. XXX (ďalej aj len „Centrum“).

2. Návrh odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Košice I, sp.zn. 16P/76/2022 zo dňa 19.10.2022 boli maloleté deti na základe neodkladného opatrenia dočasne zverené do starostlivosti D. A. E. F. G. H. I., F. J., XXX XX, J. XXX. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 16P/76/2022 zo dňa 9.3.2023, právoplatným dňa 29.4.2023 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných, bytových a sociálnych pomerov maloletých detí v D. A. E. F. G. H. I., F. J. J. XXX, XXX XX J. na dobu 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Zo správy z D. M. dňa 20.4.2023 vyplýva, že maloletý A. je umiestnený spoločne so svojou sestrou C., na ktorú je citovo naviazaný, snaží sa rešpektovať dospelých, začína vyjednávať, odvrávať. Povinnosti si plní. V jedle je vyberavý, zdokonaľuje kultúru stravovania. Hygienické návyky má osvojené. Navštevuje tretí ročník Základnej školy vo N., nerád sa učí, je potrebný dohľad nad prípravou do školy. Dosahuje priemerné výsledky. Zdravotný stav je dobrý, dispenzarizovaný v ambulancii pediatrickej pneumológie pre astmu bronchiálne, pri sťaženom dýchaní užíva Ventolin Inhaler N a Zodac. V januári bol hospitalizovaný v Detskej fakultnej nemocnici pre problémy s dýchaním. Maloletá C. si v samostatne usporiadanej skupine vo N. zvykla, skupinu vníma ako náhradné rodinné prostredie. Veľa sa pýta, rada komunikuje, má rada objatia, teší sa pochvale. V stravovaní je veľmi priberčivá, hygienické návyky si osvojuje, plní si povinnosti v rámci svojich možností. Je žiačkou prvého ročníka Základnej školy vo N., opakovala prvý ročník, potrebuje pravidelný dohľad nad individuálnou prípravou na vyučovanie. Školskú dochádzku a učenie berie veľmi

svedomito. Pri umiestnení mala otorinolaringologické, očné a kožné problémy, jej stav sa zlepšil, avšak pretrvávajú kožné problémy. Dospelých rešpektuje, je milá a úctivá, rada sa zapája do spoločenských aktivít. Od umiestnenia maloletých detí navštívila matka maloleté deti v dňoch 15.5.2023, 19.5.2023 a 28.5.2023. O maloleté deti sa pravidelne zaujíma stará matka O. B., ktorá spoločne s manželom berie maloletých súrodencov k sebe na víkendy a prázdniny, avšak nevie prevziať starostlivosť o nich. Stará matka žije v spoločnej domácnosti s manželom P. B. a vnučkou H. B., nar. XX.X.XXXX. V domácnosti starej matky na K. Q. R. X, I. boli vykonané sociálne šetrenia spoločne s D.. Posledné sociálne šetrenie bolo vykonané dňa 19.5.2023. V domácnosti starej matky neboli zistené žiadne nedostatky. S. B. uviedli, že nevedia, kde sa ich dcéra zdržiava, príde si iba prevziať poštové zásielky. Naposledy tvrdila, že sa zdržiava na adrese I. L. R. XXX. Matka u nich nebýva, sama ich z vlastnej iniciatívy nekontaktuje. Zároveň uviedli, že v ich domácnosti hľadala matku polícia. Počas sociálneho šetrenia sa stará matka prostredníctvom telefonického hovoru spojila s matkou maloletých detí, matke bol oznámený termín, aby sa dňa 24.5.2023 o 10:00 hodine dostavila na úrad. Matka sa opakovane na úrad nedostavila, úradu sa s ňou nepodarilo skontaktovať ani telefonicky. Matka oznámila úradu, že sa zdržiava na adrese I. L. XXX. Dňa 9.6.2023 a 30.6.2023 vykonal úrad sociálne šetrenie na uvedenej adrese. Počas sociálneho šetrenia sa v domácnosti nachádzala matka, pán S. H., nar. XX.X.XXXX a pani S. I., nar. XX.X.XXXX, ktorá je majiteľkou domu. Matka sa stará o pani I., podala si žiadosť o opatrovateľský príspevok. Pani I. sa vyjadrila, že matka maloletých detí sa o ňu stará, nakoľko jej zdravotný stav si to vyžaduje, môže u nej bývať, čo sa týka maloletých detí, uvidí sa neskôr. Zmluvu o prenájme doručila matka úradu prostredníctvom e-mailu dňa 12.6.2023. V rodinnom dome má k dispozícii jednu izbu, ktorá je zariadená starším funkčným nábytkom. Matka nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi, poberá prídavok na dieťa na dcéru H. B., nar. XX.X.XXXX v sume 60 €. Na základe vzájomnej dohody medzi pani I. a matkou maloletých detí, matka neuhrádza výdavky spojené s ubytovaním a stravou, nakoľko zabezpečuje celodennú starostlivosť o pani I.. Pani I. sa vyjadrila, že matka maloletých detí sa musí správať tak, aby si zaslúžila, aby jej dovolila ubytovať v dome aj maloleté deti. Matka uviedla, že maloleté deti v poslednej dobe nekontaktovala, vie, že pôjdu na prázdniny k jej rodičom. Matka bola edukovaná, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo účel a nik z rodiny neprejavil záujem o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, z tohto dôvodu úrad podá návrh na vydanie neodkladného opatrenia a návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti. Úrad na základe vyššie uvedených skutočností a s prihliadnutím na to, že doba uloženého výchovného opatrenia uplynie dňa 29.7.2023 a maloleté deti sa ocitnú bez starostlivosti, žiada, aby súd Košice vydal neodkladné opatrenie. Navrhovateľ k návrhu predložil kópie rodných listov maloletých detí.

3. Okresný súd Košice I, už uznesením č.k. 16P/76/2022-15 zo dňa 19.10.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Nižná Kamenica, Administratívna budova, 044 45, Bidovce 206, a to odo dňa 18.10.2022. Súd tak rozhodol po tom, čo úrad podal návrh, ktorý odôvodnil tým, že dňa 18.10.2022 v ranných hodinách Krízové centrum Poľná 1, Košice oznámilo úradu, že matka maloletých detí opustila zariadenie dňa 17.10.2022 a odišla na neznáme miesto bez svojich detí. Deti ostali v krízovom centre samé, starostlivosť o nich v nočných hodinách a ráno zabezpečovali sociálni pracovníci krízového centra.

4. Okresný súd Košice I rozsudkom č.k. 16P/76/2022-56 zo dňa 9.3.2023 nariadil výchovné opatrenie a dočasne odňal maloleté deti A. B. a C. z osobnej starostlivosti rodičov: matky C. B., nar. XX.XX.XXXX a otca v rodnom liste neuvedeného a nariadil maloletým na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobyt v D. A. E. F. G. H. I., F. J., XXX XX J. XXX, na dobu X mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

5. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu, zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c), a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu a súd ho o to požiada.

6. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa odseku

1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uvedie fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej navrhuje dieťa dočasne zveriť do starostlivosti, pričom prihliada na zachovanie rodinných vzťahov a príbuzenských vzťahov dieťaťa.

7. Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súdu súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej fyzickej osobe alebo právnickej osobe; odovzдание dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Podľa ust. § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa ust. § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa ust. § 328 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa ust. § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

18. Podľa ust. § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

19. Podľa ust. § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

20. Podľa ust. § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený.

Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

21. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

22. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

23. Súd na základe uvedených skutočností, po oboznámení sa s návrhom ako aj so spisom sp.zn. 16P/76/2022 dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a pomery maloletých detí je potrebné bezodkladne upraviť. Z návrhu je zrejmé, že maloleté deti sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii, kedy boli dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny po tom, čo ich opustila matka. Otec detí je neuvedený a nebola zistená žiadna iná osoba, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Maloletým deťom bolo nariadené výchovné opatrenie, kedy boli dočasne odňaté z osobnej starostlivosti matky a bol im nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny na dobu 3 mesiace od právoplatnosti rozsudku. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.4.2023, a teda po 29.7.2023 uplynie lehota nariadeného výchovného opatrenia a maloleté deti by sa bez zásahu súdu ocitli bez akejkoľvek starostlivosti.

24. Súd má za osvedčenú naliehavosť situácie, a preto v záujme vytvorenia stabilného a bezpečného prostredia pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletých detí návrhu vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti D. A. E. F. G. H. I., F. J., J. XXX, XXX XX J., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/71/2023 o nariadení ústavnej starostlivosti. Zverením dočasne do starostlivosti centra bude maloletým deťom poskytnutá potrebná starostlivosť a ochrana.

25. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podal zároveň aj návrh vo veci samej, v zmysle ust. § 330 ods. 1 CSP, súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na uloženie výchovného opatrenia.

26. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov uložil súd s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP, podľa ktorého súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery, alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

27. Toto uznesenie je v zmysle 323 ods. 1 CSP vykonateľné doručením, nakoľko súd nezistil dôvody nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.